

Puntdevista 97. Sobre la coeducació i més. (15/3/2022)

Entre les moltes notícies d'aquests dies referents al nostre sistema educatiu, ara voldria comentar el fet que les escoles que practiquen "l'educació diferenciada", és a dir, les que solament escolaritzen alumnes d'un sexe, s'han decidit en la seva majoria, a practicar la coeducació, per no perdre el concert econòmic.

Resulta una mica curiós que després de tants anys de justificar pedagògicament la separació de sexes, hagi estat el factor econòmic el que prevalgui per aplicar la coeducació, quan es podria pensar que, per a la majoria de les famílies implicades, que l'escola tingui o no concert no hauria de ser un factor decisiu. Però potser no és tan certa la imatge que solament són famílies de classes altes les que trien aquestes escoles. Han quedat un parell d'excepcions de centres sense concert, això sí.

Un dels arguments que serveixen per defensar la coeducació és que el fet de conuiu els dos sexes en situacions de treball compartit ajudarà a interioritzar el concepte d'igualtat entre ells. Aquest argument se sol contraposar a l'afirmació que nois i noies ja es troben fora de l'escola en diverses situacions que els permetran assumir aquest propòsit; però suposo que això deu dependre de moltes circumstàncies, i no es deu donar en tots els casos.

Però hi ha un altre element que d'alguna manera afecta a tot el conjunt del sistema educatiu. Es tracta de considerar que l'alumnat, al llarg de la seva escolaritat, troba també en els adults docents – a més dels familiars i coneguts – models dels dos sexes, amb qui identificar-se, i amb qui advertir les normals diferències del sexe contrari. La qüestió no és gens senzilla, certament, perquè hi haurà qui començarà defensant que no hi ha diferències de naturalesa profunda entre els sexes i, per tant, tenir dues mares o dos pares, posem per cas, no influirà en el desenvolupament dels fills; per descomptat, molt millor, s'afegirà, que tenir una família monoparental.

Soc conscient que el tema té moltes arestes, i que es pot acabar defensant que el sexe és una variable més de la persona, al nivell del color de la pell o dels ulls. Però, avui per avui, costa pensar que la biologia del sexe no tingui un fort condicionant sobre la persona. Per tant, defensar la coeducació obliga a oferir l'oportunitat de rebre models dels dos sexes per part dels adults que envolten als nois i noies. En conseqüència, entenc que el sistema educatiu hauria de mostrar un cert equilibri entre els sexes dels docents.

El cas és que la docència, especialment en les primeres etapes educatives, està altament feminitzada, i això assenyala una situació sociològica que també té conseqüències per la mateixa professió, a més que per la coeducació. Els nois i les noies escolars no tenen gaires models d'homes adults entre els docents. I penso que això pot fer, per exemple, que els nois vegin la professió docent com més femenina que masculina i així es perpetuï la situació de desequilibri existent, com passa entre l'alumnat de les carreres de magisteri. No caldria fer quelcom al respecte?

Sabem de mesures que es prenen per augmentar la proporció de dones en algunes professions, com el cas dels mossos (i mosses) d'esquadra, on es reservarà un 40% de les noves places a dones. No es podria fer un equivalent pels homes en el cas del magisteri primari o en la infermeria? La igualtat s'ha de veure en els dos sentits, sense deixar d'admetre per això que hi ha ancestrals diferències que discriminen a les dones, i que cal arranjar, però no arreu.

Se'm pot preguntar si a dia d'avui, en plena vaga convocada pels sindicats docents per cinc dies del mes, no tinc res a dir al respecte. Doncs, en primer terme, lamentar la vaga perquè, donada la tradicional diferència d'incidència entre el sector públic i el privat-concertat, serà l'alumnat de l'escola pública el més perjudicat; precisament aquell que es diu sempre que es vol defensar. Mentre, es prenen mesures en el calendari que, entre la jornada reduïda proposada pel proper setembre i els dos dies més de vacances a l'any, farà que el sector públic es quedi amb un total de cinc hores menys de classe que ara.

Però els sindicats han fet una llista de reivindicacions, a més de demanar ajornar la entrada del nou calendari escolar, entre les quals hi ha la retirada del projecte del nou currículum. I jo els preguntaria si el motiu d'aquesta demanda és solament perquè no hi apareix la Filosofia a l'ESO – la qual cosa és fàcil d'arreglar -, quan resulta que la proposta curricular enviada als centres trenca absolutament amb la línia i el treball fet a Catalunya des de fa més de deu anys, d'un currículum competencial en base a competències bàsiques, per a la qual cosa s'ha fet formació i editat textos per a totes les matèries de primària i secundària. En la nova proposta, que reproduïx mimèticament l'estructura que fa el ministeri, ni tan sols s'esmenten les competències bàsiques, i tot el que es proposa, a més del total canvi de terminologia, té poc a veure amb el s'ha estat fet a Catalunya fins ara. Sindicats i associacions professionals de docents no tenen res a dir al respecte?

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)